

باش مەمۇرنىڭ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنى يېتەكلەپ قانۇن بويىچە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشىنى قوللايمىز

□ خەلق گېزىتى ئوبزورچىسى

يېقىندا، شياڭگاڭدا ناھايىش قىلىپ كۈچ كۆرسىتىش ۋە زوراۋانلىق بىلەن ھۇجۇم قىلىش ھەرىكەتلىرى سىجىل يۈزبېرىپ، شياڭگاڭنىڭ قانۇنچىللىق، جەمئىيەت تەرتىپى، ئىقتىساد ـ خەلق تۇرمۇشى ۋە خەلقئارا ئوبرازىغا قارىتا ئېغىر تەسىر پەيدا قىلىپ، شياڭگاڭغا كۆڭۈل بۆلىدىغان، شياڭگاڭنى قەدىر-لەيدىغان بارلىق كىشىلەرنى ھەسسىلەپ ئېچىندۇردى. بولۇپمۇ ئاز ساندىكى را-دىكال ئۇنسۇرلار يولغا قويغان زوراۋان-لىق ھەرىكەتلىرى شياڭگاڭنىڭ گۈللەند-ىگەن، مۇقىم چوڭ ۋەزىيىتىنى ئېغىر دە-رىجىدە بۇزدى. شياڭگاڭنىڭ قانۇنچىل-لىق ۋە جەمئىيەت تەرتىپىگە ئېغىر دەرد-ئاھاللىرىنىڭ ھاياتى، مال ـ مۈلۈك بى-خەتەرلىكىگە ئېغىر دەرىجىدە تەھدىت سالىدى، شۇنداقلا «بىر دۆلەتتە ئىككى تۈزۈم بولۇش» پىرىنسىپىنىڭ تۆۋەن چېكىگە ئېغىر دەرىجىدە چىقىلدى. بۇ-نىڭغا ھەرىكز ئاقەت قىلىپ تۇرۇشقا بولمايدۇ، شۇنداقلا ھەرىكز يۇمشاق قوللۇق قىلىشقىمۇ بولمايدۇ.

قانۇنچىللىق شياڭگاڭلىقلارنىڭ پە-خىرلىنىدىغان يادرولۇق قىممىتى، شياڭ-گاڭنىڭ ياخشى تىجارەت ـ سودا مۇھىت-ىنىڭ ئاساسى، شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشى، مۇقىملىقى ساقلىنىشنىڭ مۇھىم ئۇل تېشى، ئاز بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ تەپ-تازىماي خالىماقچە دەپسەندە قىلىشىغا ھەرىكز يول قويغىلى بولمايدۇ. قانۇن چىقىردىش كېڭىشىگە ھۇجۇم قىلىش ھەم ھەدەپ بۇزغۇنچىلىق قىلىش، دۆلەت گېرىنگە ئاشكارا داغ تەڭكۈزۈپ زىيان يەتكۈزۈش، ساقچى باش ئىشتابىنى مۇ-ھاسىرگە ئېلىپ، ساقچىلارنى قاتتىق ئۇرۇش، زىيانكەشلىك قىلىش، خەتەر-لىك بۇيۇملار ۋە كۆپ مىقداردىكى ھۇجۇم خاراكتېرلىك قوراللارنى قانۇن-سىز ساقلاش، دۆلەت بايرىقىغا ھاقارەت قىلىش... تۈرلۈك رەزىل قىلمىشلار تىنچ ناھايىش قىلىپ كۈچ كۆرسىتىش دائىرىسىدىن پۈتۈنلەي ھالقىپ كەتتى. ھەرقانداق مەدەنىي ۋە قانۇنچىل جەم-ئىيەت بۇنىڭغا تاقەت قىلىپ تۇرمايدۇ. مەركىزىي ھۆكۈمەت باش مەمۇر لىنىجېڭ يۇڭپىنىڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنى يېتەكلەپ قانۇن بو-يىچە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشىنى قەتئىي قوللايدۇ، شياڭگاڭ ساقچى تەرەپنىڭ

قانۇننى كەسكىن، ئادىل ئىجرا قىلىشىنى قەتئىي قوللايدۇ، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئەدلىيە ئاپپاراتلىرىنىڭ زوراۋان جىنايەتچى ئۇنسۇرلارنى قانۇن بويىچە جازالىشىنى قەتئىي قوللايدۇ، ۋەتەننى، شياڭگاڭنى سۆيىدىغان زاتلار-نىڭ شياڭگاڭنىڭ قانۇنچىللىق ۋە جەم-ئىيەت تەرتىپىنى قوغداش ھەرىكىتىنى قەتئىي قوللايدۇ.

شۇنى كۆرۈش كېرەككى، ئالا-ھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ «قاجىقۇن جىنايەتچىلەر نىزامى» ۋە «جىنايى ئىشلار ئىشلىرىدا ئۆزئارا تىش كىرگۈزۈشتىكى دەسلەپكى مەقسە-تى ھازىر بار قانۇن ـ تۈزۈملەردىكى يىوچۇقلارنى تولدۇرۇپ، جىنايەتكە ئورتاق زەربە بېرىپ، ھەققانىيەتنى نا-مايان قىلىش بولۇپ، مەركەز بۇنى قولا-لايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. نىزامغا تۈزد-تىش كىرگۈزۈش جەريانىدا جەمئىيەتتە بىر قەدەر چوڭ ئىختىلاپ پەيدا بولغان-لىقى ھەمدە كۈچ كۆرسىتىش نامايىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغانلىقىنى كەۋزدە تۇتۇپ، ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆ-كۈمىتى جەمئىيەتنىڭ تىنچلىقىنى تېزىدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن نىزامغا تۈ-زىتىش كىرگۈزۈشنى ۋاقىتىنچە كېچىكتۈ-رۈشنى قارار قىلدى، مەركەزمۇ بۇنى قوللايدىغانلىقىنى، چۈشىنىدىغانلىقىنى ۋە ھۆرمەتلەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ قې-تىمقى نىزامغا تۇزىتىش كىرگۈزۈش خىزمىتىدە ساقلانغان يېتەرسىزلىكلەرگە قارىتا، ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈم-ىتى ئەستايىدىل خۇلاسلىدى ۋە قايتا ئوي-لاندى، باش مەمۇرمۇ تېخىمۇ ئېچىۋىتىش-چان، تېخىمۇ سىغدۇرۇشچان ھالدا خەلق رايىنى ئاڭلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. لېكىن، «دەرەخ جىم تۇراي دېسىمۇ، شامال جىم تۇرغۇزماپتۇ»، بىر قىسىم را-دىكال ئونسۇرلار يەنىلا «نىزامغا تۈزد-تىش كىرگۈزۈشكە قارشى تۇرۇش»نى با-ھانە قىلىپ، ئۆزلۈكسىز زوراۋانلىق ۋەقە-لەرنى قوزغىدى، پەيدا قىلدى، ئەسەبىي قىلمىشى بىلەن ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىگە تەھدىت سالماقچى بولدى، ھەتتا «بىر دۆلەتتە ئىككى تۈزۈم بو-لۇش»نىڭ تىۋەن چېكىگە ئاشكارا خىرىس قىلدى، بۇ پۈتۈنلەي «جىننىڭ قەستى شاپتۇلدا» بولغانلىقتۇر.

ئالاھىدە مەمۇرىي رايون ۋە ئالا-ھىدە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ

مېھىر - مۇھەببەت ئۈن - تىنىىز ، تۆھپە قوشۇش ئەڭ گۈزەل

بۇگۈنكى كۈندە، پىچاننىڭ سايا-ھەتچىلىكتە ئىشك بېلىتىدىن قىلغان كىرىمى يىلىغا %80لىك سۈرئەت بىلەن ئاشتى. ساياھەتچىلىك كەسپى ئەمەلىي بولغان خەلقنى بېيىتىدىغان كەسىپكە، بەختكە ئېرىشتۈرىدىغان كەسىپكە ئايدى، ناھىيە رايون ئىقتىسادىنىڭ ئې-شىشى ۋە ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىپ كىرىمىنىڭ ئېشىشىدىكى يارقىن نۇقتىغا ئايلاندى.

■

■

■

■

■

«قاتناش گۈللەنسە، ھەممە كەسىپ گۈل-لىنىدۇ، بۇ خىزمەتتە بېھرۋالىق قىلىش-قا بولمايدۇ» دېدى يىن لىشىن. 2016 - يىلىدىن باشلاپ، يىن لى-لى شىننىڭ سىيماسى كۆپرەك يول قۇرۇ-لۇشى نەق مەيداندا پەيدا بولدى. بىرىنچى سېپىدە ئىشچىلار بىلەن بىر-لىكتە تومۇز ئىسسىق ۋە قۇم - بوراند-نىڭ ھەمراھلىقىدا، بۆلەكئۈبۈلەك يول قۇرۇلۇشىنى تاماملايدۇ. 2017 - يىلىغا قەدەر، پىچان ناھىيەلىك قاتناش - تە-رانسىپورت ئىدارىسى 600 كىلومېتىر-دىن ئارتۇق يولنى راۋانلاشتۇردى ۋە رېمونت قىلىپ تۈزلىدى، پىچان ناھە-

گىيى بىر يەردىن چىقمىسالا «توپتىن چېكىنىپ چىقىش»، خالە-غانىچە كۆپ دۆلەت بىلەن سودا سۈركىلىشى قوزغاش، دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ قائىدىسىگە ئېغىر بۇزغۇنچىلىق قىلىش...ئامېرىكىدى-كى بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئارقا - ئارقىدىن خەلقئارا قائىدىنى كۆزگە ئىلمايدىغان كۈلكىلىك ئويۇنلارنى ئوينىشى ئۇلارنىڭ ۋەددىسىگە ۋاپا قىلمايدىغان، تىۋۇەن چەككە خىرىس قىلىدىغان زومىگەرلىك ما-ھىيىتىنى ئاشكارىلاپ بەردى. يېقىن-دا ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم كىشىلەر ھەددىدىن ئېشىپ، دۇنيا سودا تەش-كىلاتىدىكى تەرەققىي قىلۋاتقان ئە-سدا ئەسلىمگە ئېلان قىلىپ، دۇنيا سودا تەشكىلاتىدىن 90 كۈن ئىچە-دە قائىدىنى ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلدى، بولمىسا ئامېرىكا تەرەپنىڭ ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قوللىنىش ئېھتىمالى بارمىش. تەرتىپنى كۆزگە ئىلماي، قائىدىنى بۇزىدىغان بۇنداق ھەرىكەت خەلقئارا جەمئ-يەتتە ئومۇميۈزلۈك ئەندىشە پەيدا قىلدى: ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم كىشىلەر ئەجەبا راستىنلا بىر مەيدان «يەر شارىنى سودا ئۇرۇشى» قوزغىماقچىمۇ ؟

قائىدىنى ئاساس قىلغان كۆپ تەرەپلىك سودا تۈزۈلمىسى ئىقتىد-سادىنىڭ يەر شارىۋىللىشىشى ۋە ئەركىن سودىنىڭ ئۇل تېشى، ئۇ ھەرقانداق بىر ئەزا ياكى ئاز ساد-دىكى بىرقانچە ئەزانىڭ خۇسۇسىي مۈلكى ئەمەس، ئۇنىڭ نوپۇزى ۋە رىشىشى كېرەك. دۇنيا سودا تەش-كىلاتىنىڭ 164 ئەزاسى ئىچىدە، ئۇچتىن ئىككى قىسىمغا يېقىنى تە-رەققىي قىلۋاتقان ئەزا. «ئالاھىدە ۋە پەرقلىق مۇئامىلە» دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ يادرولۇق قىممىتى ۋە ئاساسىي پىرىنسىپىنىڭ مۇھىم ئىپا-دىسى، ئۇنىڭ مەقسىتى تەرەققىي قىلۋاتقان ئەزالارنىڭ ئادىل مۇئا-مىلىگە ئېرىشىشىنى قوغداش. دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ كۆپ ساندىكى ئەزالىرىنىڭ ھەممىسى دۇنيا سودا تەشكىلاتىنى قانداق ئىسلاھ قىلىش-تىن قەتئىينەزەر، بۇ يادرولۇق قىممەت ۋە ئاساسىي پىرىنسىپنى

جەزمەن قوغداش كېرەك، دەپ تە-شەببۇس قىلىدۇ. ھەرقانداق قائىد-دىنى تۈزۈش ۋە تۈزىتىشتە، جەزمەن دۇنيا سودا تەشكىلاتى ئە-زالىرىنىڭ ئومۇمىي ئارزۇسىغا ھۆرمەت قىلىشى كېرەك. دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ قائىدىسىنى كەسكىن ھەرىكەتنىڭ ھەممىسى ھەققانىيەتتىن چەتتەپ كەتكەنلىك بولىدۇ.

ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم كە-شىلەر ئۆزلىرى دۇنيا سودا تەشكە-لاتىغا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ سۇنغان تەرەققىي قىلىۋاتقان ئەزا-لارنىڭ ئورنى مەسىلىسى توغرىسىد-ىدىكى ئىككى پارچە تەكلىپ لايىھە-سىنىڭ زادى نېچە سەۋەبتىن ئومۇم-يۈزلۈك قارشىلىققا ئۇچرىغانلىقىنى ئەستايىدىل ئويلىنىپ بېقىشى كېرەك. روشەنكى، ئۇلار ئەلرابى تەرەپتە تۇرمىسا، ھەققانىيەت تە-رەپتە تۇرمىسا، مۇقەررەر ھالدا ھەممىلا يەردە تۇمشۇقغا يەيدۇ، مەقسىتىگە يېتەلمەيدۇ.

خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھەرقاند-داق بىر ئەزاسى ھوقۇق بىلەن مەجبۇرىيەتنىڭ ئۆزئارا ماسلىق مۇ-ناسىۋىتىگە سەل قارىسا بولمايدۇ. نۆۋەتتە، ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم كىشىلەر پۈتۈن ئەس - يادى بىلەن دۇنيا سەھنىسىدە ھوقۇقىنى قانداق قىلىپ «ئىنتايىن زور دەرىجىدە قا-لايمىقان ئىشلىتىش» كويىدا بولۇۋا-تىدۇ، چېكىدىن ئاشقان شەخسىي مەنپەئەتپەرەسلىك چەكسىز كېڭىيىد-ۋاتىدۇ، ئامېرىكىنىڭ بىر چوڭ دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن زىمە-مىسىگە ئالدىدىغان خەلقئارا مەجبۇرد-يىتىنى ئەسلا ئويلاشماپۋاتىدۇ. ئۇلار ھەتتا: خەلقئارا مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىش «ئامېرىكىنىڭ زىيان تارتىشى»غا باراۋەر، دەپ قاراۋاتىد-دۇ. ئۇلار ئاتالمىش ئادالەت، ھەق-قانىيەت نامى بىلەن قائىدىگە تۈزد-تىش كىرگۈزۈشنى تەرغىب قىلۋاتىد-دۇ، نېمىنىڭ ئادىللىق، ھەققانىيلىق ئىكەنلىكىگە ئەزەلدىن پىسەنت قىل-ماپۋاتىدۇ، ئۆزىنىڭ «دۇنيادا بىرىن-چى»لىك ئورنىنى ساقلاپ قېلىشىنى ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان مۇھىم ۋەزىپە، دەپ قاراۋاتىدۇ.

قائىدىنى كۆزگە ئىلماسلىق لەۋزىدە تۇرماي ئەھدىگە خىلاپلىق قىلىش بولۇپ، مۇقەررەر ھالدا

خەلقئارا قائىدىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشقا بولمايدۇ

— ئامېرىكىدىكى بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ۋەددىسىگە ۋاپا قىلمىغانلىقىغا باھا

ھەققانىيەتنىڭ ئەيىبلىشى ۋە قانۇن-دەپتىنىڭ جازاسىغا ئۇچرايدۇ. ئامېرىد-ىكا تەرەپنىڭ كۆپ قېتىم دۇنيا سودا تەشكىلاتىنى نارازىلىق ئەرز ئورگىنى سۈدىيەسىنى ۋەزىپىگە تەيىنلەشكە توسقۇنلۇق قىلىپ، نارازىلىق ئەرز ئورگىنىنى ئادەم بېتىشمەسلىك سە-ۋەبىدىن توختاپ قېلىشتەك قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويغانلىقىغا قا-رىتا، دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ 114 ئەزاسى 6 - ئايدا بىرلەشمە بايانات سۇدا تەشكىلاتىنىڭ ئەدلىيەلىك ۋە-زىپىگە تەيىنلىشىگە توسقۇنلۇق قىد-ىلىشىنى دەرھال توختىتىشنى تەلەپ قىلدى. ئامېرىكىنىڭ كىلىمات ئۆز-گىرىشى «پارىژ كېلىشىمى»دىن چې-كىنىپ چىقىشى، بىرلەشكەن دۆلەت-دەئىيەت ئورگىنىدىن چېكىنىپ چى-قىشى، بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكە-لاتى كىشىلىك ھوقۇق كېڭىشىدىن چېكىنىپ چىقىشى، ئىران يادرو مە-سىلىسى ئومۇميۈزلۈك كېلىشىمىدىن چېكىنىپ چىقىشىغا قارىتا... خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تەنقىد ساداسى سىجىل ئۈزۈلمىدى. ئامېرىكا پېتىرسون خەلقئارا ئىقتىساد تەنقىقات ئورنىنىڭ بىرلىشىپ قۇرغۇچىسى فرېد بېرگس-تېننىڭ قارىشى ناھايىتى ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە — ئامېرىكىنىڭ بىر تەرەپلىمە ئۇسۇلى «كۆزىنى يېتىم قالدۇرۇش» بولۇپ، ھېچقاند-داق دۆلەت ئۇنىڭغا ئەگەشەلمەيدۇ.

قائىدە بويىچە ئىش قىلمىسا، ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايد-دۇ. 21 - ئەسىردە، ھەرقايسى دۆ-لەتلەرنىڭ بىر - بىرىگە تايىنىش دەرىجىسى مىسىلىسىز زىچلاشتى، يەر شارىنى ئىسدارە قىلىشىنى ياخشىلاش ۋە كۈچەيتىش ئېھتىيا-جى مىسىلىسىز تەخىرىسز لەشتى، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئەزالىرى ئورتاق تۈزگەن ھەرقايسى تەرەپ-لەرنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ۋەكىل-لىك قىلىدىغان خەلقئارا قائىدىنى بۇزۇشقا بولمايدۇ. شەخسىي مەنپە-ئەتنى خەلقئارا قائىدىدىن ئۇستۇن ئورۇنغا قويۇپ، يەككە تەرەپچىل-لىك بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىدىغان ھەرقانداق قىلمىش مۇقەررەر مەغلۇب بولىدۇ.

(شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى تېلېگراممىسى)

ۋاتقان كادىرلار ، ئىخسناسىلقلارنىڭ ياردىمىدە يېڭى تۇرمۇشنى باشلىدى.

شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، يىن لىشىن خۇنەن ئۆلكە-سى خېجياڭ شەھەرلىك پارتكوم، شە-ھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشىنى پائال قولغا كەلتۈرۈپ، نىشانلىق ياردەم بېرىدىغان جايلارنى قوللاش سالىمىقىنى ئۈزلۈكسىز زورايتتى. يىن لىشىن مۇنداق دەپ قارىدى: جەزمەن قان بېرىش بىلەن قان ئىشلەشنى بىللە ئېلىپ بېرىش شەكىلىدىكى شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىشتە چىڭ تۇر-غاندىنلا، ئاندىن ياردەمگە ئېرىشكەن-چى جايلاردىكى ئاممىنى شىنجاڭغا نە-شانلىق ياردەم بېرىشنىڭ نەتىجە - ئۇ-لەندۈرگىلى بولىدۇ.

«شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىۋاتقان ئالتە يىلدا، بۇ يەردىكى خەلق مېنى كۆپ تەسىرلەندۈردى. ھەر قېتىم شۇ جايدىكى ئاممىنىڭ ماڭما سىىز خۇنەندىن كەلگەن <ئوغۇل بالا> دېگىنىنى ئاڭلىغىنىمدا، مەن سىڭدۈرگەن بارلىق ئەجىرلە-رىمنىڭ ئەرزىيدىغانلىقىنى ھېس قىل-مەن» دېدى يىن لىشىن.

^[1] ئارىپس: ئۇرۇمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 589790، تېلېگرام نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 بۈيۈن، ئايلىق باھاسى: 28 بۈيۈن، پارچە باھاسى: بىر بۈيۈن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)